

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/57/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417213973
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1417213973.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu JUDr. Mariany Harvancovej a Mgr. Adely Unčovskej, v právnej veci navrhovateľky: E. R., nar. X.X.XXXX, trvale bytom S. X, T., a osoby, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné: C. R., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S. X, T., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 29.1.2018, č.k. 23C/70/2017-26, jednomyselne takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie **m e n í t a k**, že osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné je povinná platiť navrhovateľke výživné vo výške 50 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, k rukám navrhovateľky, počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia.

II. Vo zvyšku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **zamieta**.

III. Ukladá navrhovateľke **povinnosť** podať návrh na určenie výživného vo vzťahu k osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné, a to v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie **zamieta** návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa navrhovateľka domáhala uložiť osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné (otcovi) prispievať na jej na výživu ako plnoletému dieťaťu výživné vo výške 200 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky, počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 324 ods.1, § 325 ods. 1, § 329 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), ust. § 2, § 366 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“) a vecne tým, že na základe listinných dôkazov priložených k návrhu mal za to, že neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v okamžitom určení vyživovacej povinnosti osoby, ktorá je povinná platiť výživné (otca) na navrhovateľku. Podľa názoru súdu prvej inštancie v danom prípade navrhovateľka neosvedčila naliehavú potrebu úpravy výživného, bez ktorej by bola ohrozená jej výživa, t.j. úhrada jej nevyhnutných životných potrieb. Okrem rodného listu, potvrdenia o návšteve školy a potvrdenia o príjme matky, nepredložila žiadne doklady, a to najmä doklady týkajúce sa výšky výdavkov na jej výživu a doklady týkajúce sa jej nepriaznivých pomerov. Neosvedčila teda, že bez predbežnej úpravy výživného neodkladným opatrením je jej výživa reálne ohrozená. Rovnako sa navrhovateľke nepodarilo osvedčiť príjem jej otca, nakoľko podľa lustrácie súdu príjem osoby, ktorá je povinná platiť výživné nepokrýva ani životné minimum. Tvrdenie navrhovateľky, že jej otec pracuje nelegálne pre spoločnosť SEL Slovakia Express Logistik s.r.o., kde zarába približne 1 200 eur mesačne, nepovažoval súd prvej inštancie za postačujúce na osvedčenie pomerov otca navrhovateľky, nakoľko uvedená spoločnosť potvrdila súdu, že osoba C. R.

u nich nepracuje. Zisťovanie možností a schopností osoby, ktorá je povinná platiť výživné je potom predmetom ďalšieho dokazovania vykonávaného v konaní vo veci samej. Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie dospel k záveru, že navrhovateľka dostatočne neosvedčila potrebu nariadenia neodkladného opatrenia a preto návrh zamietol.

3. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka namietajúc, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, predčasné a svojvoľné. V odvolaní poukázala na to, že súd prvej inštancie neprihliadol na to, že rodič má vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, čiže je povinný starať sa o zdravý vývoj dieťaťa, prispievať mu na štúdium, záľuby a pod., pričom túto povinnosť zo zákona majú obaja rodičia nerozdielne. Pri rozhodovaní neprihliadol na to, že osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné (otec navrhovateľky) prestala úplne prispievať na jej výživu a táto situácia trvá už 14 mesiacov a že zmyslom inštitútu neodkladného opatrenia je zabezpečiť aspoň minimálnu úpravu pomerov a teda v tomto prípade zabezpečiť pre ňu aspoň minimálne prostriedky na jej výživu. Napadnuté rozhodnutie považovala za zmatečné aj v tom, že súd jej uprel právo na zabezpečenie minimálnej výživy, napriek tomu, že jej otec dlhodobo ignoruje svoju zákonnú povinnosť. Odkedy sú rodičia v rozvodovom konaní, má podstatne sťažené zabezpečovanie základných potrieb, ako je napríklad oblečenie, vreckové, školské potreby, drogéria a hygienické potreby, na kultúrny a sociálny život nemá žiadne finančné možnosti. Svoje náklady nemôže preukázať žiadnymi listinnými dokladmi, nakoľko na ne nemá financie a nemôže si ich z tohto dôvodu zabezpečiť. Mala za to, že skutočnosť, že sa jej nepodarilo osvedčiť príjem otca, nemôže zakladať nedôvodnosť jej návrhu, pretože zisťovanie možností a schopností otca, ktorý je povinný platiť výživné bude predmetom ďalšieho dokazovania v merite veci. Nakoľko je obmedzená v každom ohľade len príjmom svojej matky, nemôže si zabezpečiť nevyhnutné základné potreby, čo na ňu vplýva depresívne. Uviedla, že jej otec má ukončené Stredné odborné učilište stavebné - odbor inštalatér, je zdravý a práceschopný, a teda môže sa zamestnať na trvalý pracovný pomer v primeranom zamestnaní a zarábať v priemere 700 - 1.000 eur. Na základe uvedeného žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

4. Otec (osoba povinná platiť výživné) sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadril.

5. Odvolací súd potom čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 355 a § 357 C.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 C.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p.) a že navrhovateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné.

6. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a predložených listinných dôkazov je zrejmé, že navrhovateľka je študentkou štvrtého ročníka denného štúdia na Strednej odbornej škole gastronómie a hotelových služieb, žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá sa o ňu stará a ktorej čistý príjem za rok 2016 dosahoval sumu 553,45 eur a za rok 2017 sumu 568,46 eur. Vychádzajúc z tvrdenia navrhovateľky, jej rodičia sú momentálne v rozvodovom konaní, pričom otec prestal absolútne prispievať na výživu navrhovateľky. Výdavky navrhovateľky podľa jej tvrdenia sú: strava 130 eur, oblečenie 100 eur, drogéria 20 eur, školské pomôcky 20 eur, vreckové 30 eur, doučovanie 80 eur, ZRPŠ 60 eur, mobil 10 eur, náklady za byt 220 eur (plyn, voda, električka), 290 eur splátka úveru na nehnuteľnosť. Podľa navrhovateľky otec pracuje ako kuriér a jeho príjem predstavuje 1 200 eur mesačne. V zmysle návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľka žiadala, aby bol otec zaviazaný povinnosťou prispievať jej na výživu sumou 200 eur mesačne.

7. Podľa § 366 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

8. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo aj je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa (ďalej len „zákon o prídavku na dieťa“), nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom.

14. Z povahy neodkladných opatrení a aj úpravy rozhodovania o nich vrátane konaní súdov predchádzajúcich príslušnému rozhodnutiu v základnom predpise civilného procesného práva (v C.s.p.) je zrejmé, že zákonom ustanovenou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladne upraviť pomery strán do toho času, než tieto budú upravené konečným rozhodnutím. Takáto potreba je daná naliehavosťou situácie, v ktorej vyčkávanie až na konečné rozhodnutie (vydané po riadne vykonanom dokazovaní) nemusí byť únosným, pretože by tu práve očakávateľné zdržanie spôsobené potrebou zachovania všetkých (o. i. procesných) postupov v konaní o veci mohlo viesť k ujme, ktorú by neskôr šlo len ťažko (ak vôbec) odvrátiť. Tu je tiež potrebné si uvedomiť nezanedbateľné rozdiely medzi konaním vo veci a konaním o neodkladnom opatrení. V konaní o neodkladnom opatrení postačuje pre vydanie rozhodnutia (na rozdiel od konania vo veci samej) len osvedčenie skutočností preň významných, kým v konaní o veci je naopak potrebným preukázanie, a to spôsobom vlastným dôkaznému konaniu, teda bezpečne, čiže spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti.

15. Konanie o určenie výživného je v súčasnosti upravené v Civilnom mimosporovom poriadku, pričom na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak. Všeobecné zásady typické pre inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach výživného. Zmyslom ust. § 366 C.m.p. je zabezpečenie výživy od povinného, ak nastane situácia, že výživa dieťaťa je ohrozená. Na vydanie takéhoto rozhodnutia pritom postačí osvedčenie, že osoba povinná poskytovať výživné je rodičom a osvedčenie schopností a možností povinného. Neodkladným opatrením sa dočasne upravujú pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že súd je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden zo základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. V zmysle zákona o rodine rodič je povinný svoje dieťa vyživovať, a to od narodenia až pokiaľ sa dieťa nie je schopné samo živiť. Pre nariadenie tohto neodkladného opatrenia sa vyžaduje iba preukázanie aktívnej a pasívnej legitímácie účastníkov konania, t.j. osvedčenie rodinného vzťahu, ktorý podľa zákona opodstatňuje platenie výživného.

16. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie bolo preukázané, že osoba povinná platiť výživné, je otcom navrhovateľky, čím bola preukázaná aktívna ako aj pasívna legitímácia účastníkov konania. Zároveň bolo zistené, že osoba povinná platiť výživné (otec) bola samostatne zárobkovo činná osoba v predmete podnikania služby verejných nosičov a poslov a od 20.3.2017 má pozastavenú činnosť. Príjem osoby, ktorá je povinná platiť výživné predstavoval do mesiaca september 2016 sumu vo výške 429 eur, následne od 6.4.2017 na základe dohody o pracovnej činnosti pre zamestnávateľa ZAPO Group, s.r.o. jeho mesačný príjem predstavuje sumu 120,75 eur.

17. Odvolací súd pri rozhodovaní o podanom odvolaní vzhliadol na to, že účelom nariadenia neodkladného opatrenia podľa ust. § 366 C.m.p je platiť výživné v nevyhnutnej miere, pričom takto určené výživné slúži len na uspokojovanie základných, osobných (životných) potrieb navrhovateľky. I keď sa súdu prvej inštancie nepodarilo s istotou zistiť majetkové pomery a príjem osoby, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné a z dokladov založených v súdnom spise vyplýva, že príjem otca navrhovateľky dosahoval v mesiaci november 2017 len sumu 120 eur, uvedená skutočnosť

nezbavuje otca navrhovateľky povinnosti venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojho dieťaťa. Odvolací súd má za to, že pri rozhodovaní o podanom návrhu nemožno vychádzať len zo zistenia súdu o výške príjmov osoby povinnej platiť výživné, ale je potrebné prihliadnúť aj na to, že len jeden z rodičov nemôže niesť plnú osobnú zodpovednosť za všestranný vývoj dieťaťa, ktoré ešte nie je schopné sa živiť a ktoré je výživou odkázané na svojich rodičov. Odvolací súd majúci na zreteli, že v prejednávanej veci sa jedná o navrhovateľku (plnoleté dieťa) sústavne sa pripravujúce na budúce povolanie štúdiom na strednej škole, s ohľadom na jej vek a potrebu uhrádzať základné náklady spojené s bývaním, stravovaním, ošatením, hygienickými potrebami, zdravotnou starostlivosťou, školskými potrebami a nákladmi súvisiacimi s plnením školských povinností, prepravou, má za to, že už v tomto štádiu konania výdavky uvádzané navrhovateľkou minimálne spojené so stravou, hygienickými potrebami, školskými potrebami, je potrebné považovať za nevyhnutné a nemožno mať o nich pochybnosti. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd ustálil, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia je čo do základu dôvodným. Pri rozhodovaní o výške výživného v nevyhnutnej miere v zmysle § 366 C.m.p. odvolací súd prihliadal na skutkové okolnosti vyplývajúce z doterajšieho obsahu spisu týkajúce sa rozsahu základných potrieb navrhovateľky, keď suma 50 eur mesačne aspoň čiastočne pokrýva náklady na odôvodnené potreby už plnoletého dieťaťa.

18. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že osobe povinnej platiť výživné (otcovi) uložil povinnosť dočasne platiť na výživu navrhovateľky výživné v nevyhnutnej miere vo výške 50 eur mesačne k rukám navrhovateľky, počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia. Vo zvyšku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

19. Podľa § 336 ods. 1 C.s.p. ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

20. V zmysle vyššie uvedenej zákonnej úpravy, odvolací súd uložil navrhovateľke povinnosť podať návrh na určenie výživného vo vzťahu k osobe, povinnej platiť výživné (otcovi) v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Pri uložení tejto povinnosti prihliadol k tomu, že nariadeným neodkladným opatrením nebol medzi účastníkmi navodený stav trvalej úpravy pomerov medzi nimi, keďže o výške vyživovacej povinnosti osoby povinnej platiť výživné je možné rozhodnúť až po vykonaní dokazovania zameraného k posúdeniu podmienok upravených v ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine .

21. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 C.m.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).